

інноваційна компанія «ІНТЕЛ» піклується про навколишнє середовище шляхом розробки енергозберігаючих товарів.

Українські корпорації на прикладі іменитих світових брендів, використовуючи їх стратегії зазвичай ефективно діють на внутрішньому та зовнішньому ринках. Це такі підприємства як: «ПУМА», «МЕТРО», «ІНТЕЛ» та ін. Національна модель соціальної відповідальності підприємництва зараз в Україні перебуває у стадії активного формування. Діяльність їх зорієнтована на задоволення нагальних потреб суспільства[3].

Зараз, національні уряди працюють спільно з найбільш впливовими міжнародними інституціями, напрацьовуючи міжнародні норми, які б регулювали багатогранну діяльність світових гігантів. І хоча ці всі корпорації займаються кардинально різними видами діяльності, всі вони часто мають негативний вплив на навколишнє середовище та погіршують якість життя місцевого населення. Тому для них варто мати спільні ідеї щодо реалізації поставлених цілей.

Узагальнюючи викладене, можна зробити висновки, що для досягнення сталого розвитку екологічна та соціальна відповідальність має бути не рідким випадком, а перетворитися в життєву філософію для корпорації та населення в цілому.

Використана література:

1. Осецький В. Л. Соціальна відповідальність корпорацій України як фактор забезпечення їхньої конкурентоспроможності / В. Л. Осецький, В. М. Марченко // Економіка та держава. – 2007. – № 1. – С. 9–12.
2. Царик І. М. Особливості ринкового і державного регулювання соціальної відповідальності бізнесу в умовах циклічності економіки / І. М. Царик // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 1 (115). – С. 155–159.
3. Супрун Н. А. Корпоративна соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку / Н. А. Супрун // Економіка і прогнозування. – 2009. – № 3. – С. 71–74.
4. Головкова Л. С. Сукупний економічний потенціал корпорації: формування та розвиток: монографія / Л. С. Головкова. – Запоріжжя: КПУ 2009. – 339 с.
5. МОНІТОРИНГ ОЗЕЛЕНЕННЯ ЕКОНОМІКИ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ УКРАЇНА-ЄС. // Видавничий дім «Гельветика». – 2019. – С. 10–11, 45.
6. Цілі сталого розвитку: Україна. Завдання та індикатори. 2017. URL: <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/sustainable-development-report/sustainable-development-goals--targets-and-indicators.html>
7. Доповідь про стан людського розвитку. // UNDP. – 2019. – С. 1–2.

Замора О., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства,
Скіп П., студент групи Ек 51М,
 ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»

**ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ
 ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРООСЕЛЬ У СФЕРІ
 СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ**

Вступ. Сільський зелений туризм як вид підприємницької діяльності має особливе значення для розвитку аграрної економіки держави. Він сприяє прискореному розвитку сільських територій, зростанню рівня добробуту сільського населення, диверсифікує сільськогосподарське виробництво та забезпечує вирішення низки інших завдань. Особливого значення розвиток підприємництва у сфері сільського зеленого туризму набуває в умовах економічної кризи, оскільки є одним із напрямів зниження безробіття на селі та джерелом додаткових доходів селян. Україна має достатні передумови і можливості для успішного функціонування та розвитку сільського зеленого туризму (природні і кліматичні умови, культурну та історичну спадщину).

Оскільки сільський зелений туризм є однією з форм туризму, то відповідно виконує ті ж самі функції, наповнюючи їх новим змістом. Беззаперечною є думка про те, що сільський зелений туризм виконує рекреаційну функцію. Вона підтверджується тим, що агрооселі розташовані передусім у місцях з чудовими природними ландшафтами з чистим повітрям, у лісистій місцевості, що в сукупності сприяє оздоровленню туристів [1].

Економічна функція сільського зеленого туризму реалізується в розвитку сільських територій, зниженні рівня безробіття на селі, підвищенні рівня доходу та добробуту сільського населення за рахунок додаткового залучення в економічний оборот сільськогосподарської продукції, яка стала товаром.

У процесі функціонування агрооселі використовуються екологічно придатні території (з чистим повітрям, незабрудненими водоймами) на умовах, що забезпечують одночасне збереження екологічного стану. Тут інтереси власників агроосель та відпочивальників збігаються.

Виховна, культурна та соціальна функції сільського зеленого туризму є спорідненими і, на наш погляд, забезпечують однакові цілі та шляхи їхнього досягнення, наповнюючись змістом залежно від культурного, освітньо-кваліфікаційного, а також ментального рівня розвитку суспільства. Важко виокремити вплив виховної чи культурної функції, тому пропонуємо об'єднати їх в єдину та узагальнити із соціальною функцією [2].

Сільський зелений туризм передбачає не лише отримання місця ночівлі в агрооселі, а за потреби й транспортне, медичне та розважальне обслуговування. Це і забезпечує реалізацію соціальної функції і є важливою змістовною компонентою в процесі його розвитку.

Сільський зелений туризм містить і комунікативно-інформаційний аспект, сприяючи розширенню кола спілкування, формуванню та розвитку соціально-культурних зв'язків, обміну досвідом, відродженню промислів і традицій українського народу, формуванню бережливого ставлення до використання природно-рекреаційних ресурсів тощо [3].

Варто окремо вказати на інноваційну складову багатфункціональності сільського зеленого туризму, яка полягає в постійному використанні власниками агроосель специфічних підходів до управління власним бізнесом та наданні послуг відпочивальникам з урахуванням сучасних вимог і стану розвитку економіки.

Основна відмінність сільського зеленого туризму від звичайного, полягає в тому, що туристичні послуги надають особи, які мають інший фах (сільськогосподарські робітники, працівники сфери освіти) та надають ці послуги в сільській місцевості [4].

Сільський зелений туризм є переважно відпочинковим та пізнавальним, його складовою є агрооселя. Агрооселя - це житлове приміщення, що розташоване в сільській місцевості, містить не більше п'яти кімнат (залежно від категорії житла), пристосованих для проживання туристів, і належить на правах приватної власності господарю, який займається сільськогосподарською діяльністю або зайнятий у сфері обслуговування чи соціальної сфері села [5].

Кожна агрооселя прагне мати власну "родзинку" у всьому - в оформленні сільського двору, інтер'єрі житла, оригінальності харчування, виборі додаткових послуг та їх атракційності, чого складно досягти без підприємливого підходу і креативності мислення.

Основна послуга сільського зеленого туризму - це не просто надання туристам тимчасового проживання, а формування комплексного обслуговування відпочивальників - проживання, харчування та дозвілля. Центральною фігурою в організації відпочинку виступає сільська родина, яка проживає в селі, здійснює основну діяльність, пов'язану з веденням особистого селянського господарства, та побічну - з використанням майна цього господарства для надання відповідних послуг у сфері сільського зеленого туризму. Члени сільських родин, готуючись до прийому гостей, поповнюють свої знання з ведення домашнього господарства, санітарії, кулінарії тощо [6]. Це означає фактично трансформацію сільських жителів у більш кваліфіковану робочу силу і зростання якості людського капіталу села.

Висновок. Процес розвитку агроосель як суб'єктів підприємництва у сфері сільського зеленого туризму в Україні має низку особливостей та закономірностей. Встановлено, що він відбувається стихійно та поширюється на сільських територіях України нерівномірно. Агрооселі ефективно функціонують та розвиваються на тих територіях, де є сприятливі природно - кліматичні умови, наявні історико-культурні об'єкти та збережено національні самобутні традиції. Основою формування та розвитку агроосель є процес трансформації особистих селянських господарств в господарські одиниці сільського зеленого туризму.

Використана література:

1. Липчук Н. В. Розвиток агротуризму як напрямок диверсифікації особистих селянських господарств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 "Економіка та управління підприємствами (економіка сільського господарства і АПК)". Львів, 2007. 22 с.
2. Ільчук М. М. Інноваційно-інвестиційний розвиток підприємств аграрної сфери Біоресурси і природокористування. 2016. Т. 4, № 1-2. С. 133 - 143.
3. Ісаєнко В. М. Забезпечення якості продукції та послуг в агротуризмі Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону: фінансова політика та інвестиції. 2017. Вип. 19, № 1. - С. 247 - 252.
4. Медлік С. Зелений туризм. URL: <http://uk.wikipedia.org>.
5. Шевченко І.В. Маркетинг у сільському зеленому туризмі. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.1/317.pdf>

6. Петлін І. В. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Західному регіоні України. Вісник Львівського інституту економіки та туризму. 2008. № 3. С. 210–213.

Іщук Л., к.е.н, доц.,
Олексюк О., студент 4 курсу,
Луцького НТУ
м. Луцьк, Україна

ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ НА ЕКОЛОГІЧНУ ПОЛІТИКУ

Збереження й відтворення навколишнього природного середовища є стратегічним завданням будь-якої держави відповідно до багатьох міжнародних конвенцій і угод. Проте, щоб забезпечити як найефективніше виконання цього стратегічного завдання необхідне об'єднання як зусиль уряду так і зусиль громадськості.

Екологічні громадські організації є досить поширеним явищем у нашому суспільстві, і їх створення почалося ще за часів УРСР. Переломним моментом став вибух на Чорнобильській атомній електростанції у 1986 р., який спровокував широку зацікавленість в екологічному житті держави, і утворення масштабних еко-організацій. Однією з таких організацій є створена у 1987 році перша неурядова громадська організація «Зелений світ», у якій, діячі культури та науки наголошували на важливості питань захисту довкілля. Зі здобуттям Україною незалежності явище створення громадських екологічних організацій здобуло тільки більшого розвитку і тепер в Україні створюються все нові еко-організації. Зокрема: комітет порятунку Дніпра та малих рік; неурядова організація «Дитина і довкілля»; Національний екологічний центр «Довкілля»; Кримська асоціація «Екологія і світ»; «Мама-86» (екологічна організація матерів, яка має лабораторію для дослідження здоров'я дітей); «Екоправо» (мережа еколого-правових організацій Львова, Києва, Харкова, що здійснюють діяльність у сфері застосування юридичних норм стосовно довкілля); Українська екологічна ліга «Зелене досье» (школа юних екологів-журналістів); молодіжна організація «Зелена Україна»; Всеукраїнська спілка врятування від Чорнобилів.

Традиційно роль громадських організацій у нашій країні визначалась як допоміжна щодо діяльності державних органів влади й управління різних рівнів. Ну і звичайно однією з найвпливовіших екологічних організацій України є «ГрінпісУкраїна», заснована як національне відділення всесвітньовідомого «GreenpeaceInternational», котра проводить кампанії, спрямовані на захист природних ресурсів, за енергозбереження та розвиток альтернативних видів енергетики, проти ввезення на територію України шкідливих речовин тощо [2].

Але, незважаючи на надані права впливу громадських організацій на екологічну політику держави, і сферу охорони навколишнього природного середовища, характерним є те, що конкретних механізмів для громадських організацій якимось чином контролювати державні контрольні (наглядові) органи